

man skulle søge rentefradraget og lejeværdibeskatningen aftrappet. Der er ikke reelt gjort noget som helst for at udmønte denne aftale.

Behovet er ellers kun blevet større i mellemtiden. Siden aftalen blev indgået, har Boligselskabernes Landsforening og boligministeriet hver for sig fremlagt materiale, som overensstemmende viser, at støtten til ejerboligen er langt større end støtten til den almennyttige bolig, som dog ellers foregives at være det sociale element i boligsektoren. Sidst har det økonomiske råd i sin rapport fra november 1976 fremlagt sine beregninger over forbrugsefven, som viser, at den familie, der for 15 år siden købte ejerbolig, i den forløbne tid har haft 30 pct. større forbrugsmulighed på alle andre områder end den familie, der flyttede ind i en lejebolig.

Om forslagets enkelte punkter.

Den primitive kampagne, som nogle højrepartier har ført omkring disse spørgsmål, har skabt kunstige skel, som kun kan være af interesse for dem, der ønsker en opsplitning, som kan gøre det lettere at føre nedskæringer og andre angreb igennem over for befolkningsgrupper, som fundamentalt har fælles interesser.

Det er lykkedes at bilde en masse parcelhusejere ind, at de med næb og klør skal forsvare deres skattefradragetsret, og at deres interesser varetages af højrepartier. Samtidig har mange lejere fået det indtryk, at der er en fundamental interesseudsættning mellem dem og parcelhusejere i bred almindelighed.

Begge dele er forkert.

Venstresocialisterne betragter det som en vigtig opgave — også som led i kampen mod højrebølgen i almindelighed — at påvise over for de små parcelhusejere, at de *i virkeligheden ville være bedst tjent med en hurtigst mulig aftrapning af rentefradraget*, forudsat at det sker i et tempo, som sikrer, at de ikke tvinges fra hus og hjem, samt at de vil have betydelig fordel af en samtidig afskaffelse af lejeværdibeskatningen.

Beslutningsforslaget skal bidrage til en sådan påvisning.

ad 1) „Lejeværdien“ er en fiktiv indtægt, og beskattningen rammer som før nævnt kun pensionister og andre lavindkomstgrupper, som aldrig har belånt værdistigningen. Som beskattningen fungerer, bliver det reelt en beskattning af boligforbrug, hvilket venstresocialisterne er modstander af. I det omfang man ikke får bremset værdistigningerne, er det indlysende, at en beskattning af disse stigninger må kunne komme på tale; men det skal i så fald først ske, når værdistigningen realiseres (ved salg

eller belåning). Så længe den ikke realiseres, er den fiktiv for boligbrugeren og bør ikke beskattes.

ad 2) Punkt a sikrer mod den vilkårlighed, der ligger i fremtidige vurderinger, jfr. 15. almindelige vurdering, hvor gennemsnitsstigningen var 101 pct., men hvor spredningen gik fra 0 pct. til over 200 pct. Hvis man alligevel tilstræber en aftrapning, er der ingen grund til at udsætte folk for sådanne vilkårligheder. Derfor benyttes som udgangspunkt det fradrag, den enkelte faktisk har haft i seneste skatteår.

Punkt b ville efter den hidtidige udvikling betyde, at fradraget kunne aftrappes fuldt ud i løbet af 6-8 år. Fradraget har størst betydning straks ved ejerforholdets begyndelse. Her vil skattelettelsen give dækning for omkring 30-35 pct. af bruttokapitalydelsen. Nettokapitalydelsen er således 65-70 pct., og en fuldstændig aftrapning af skattefordelen vil derfor betyde en 50 pct. forøgelse af udgifterne til kapitalydelse og dermed af denne afgørende del af hele boligudgiften. En sådan forøgelse vil efter den hidtidige udvikling ligge inden for den gennemsnitlige forøgelse af lønindtægterne over en 4 års periode, dvs. boligudgiften ville ikke komme til at udgøre nogen voksende andel af reallønnen, hvis blot aftrapningen udstrækkes over mere end 4 år.

Den anden bestemmelse tilsigter en noget langsommere aftrapning. Med det hidtidige tempo for værdistigningerne (fordobling på 5 år) vil det tage 6-7 år, før „lejeværdien“ indhenter de faktiske renteudgifter, således at der ikke bliver noget fradragetsberettiget underskud for den ejer, der ikke har spekuleret i nye lån.

Venstresocialisterne foretrækker, at man vælger en aftrapningstakt, som ikke er hurtigere end nogen af disse muligheder, men kan på den anden side ikke se, at man på forhånd skal binde sig til en 15-årig eller endnu længere aftrapningsperiode, når der er åbenbare fordele ved en hurtigere aftrapning, også for flertallet af de implicerede, jfr. bemærkningerne og provenuet nedenfor.

ad 3) Hvis man vil afskaffe fradragetsretten med øjeblikkelig virkning for nye handler, hvilket venstresocialisterne betragter som en stor fordel, jfr. punkt 4, vil det være nødvendigt med en sådan bestemmelse for at undgå, at nuværende ejere bliver stavnsbundet i aftrapningsperioden. Efter denne regel er fradraget under aftrapningen knyttet til ejeren, som således beholder det, uanset om han køber et andet hus, som der efter punkt 4 ikke er knyttet fradragetsret til, eller om han for den sags skyld flytter i lejlighed.

Fradraget kompenserer for det prisfald, han uundgåeligt kommer ud for, hvis han skal sælge